

VAN BOTERBERG TOT SUPERHEFFING

1962

Jaar	Melkveehouders / koeien	Melkkoeien x 1000	Melk/vet /eiwit gem. / koe	Melkgeld cent/kg.	Melk Mln. kg	Kaas ¹⁾ mln. kg.	Boter ¹⁾ mln. kg.	Boterberg mln. kg.	M-Melkp. mln. kg
1939		1.566	3.520 / 3,24	6,20	5.512	121 / 69 / 52	108 / 50 / 56		
1950	214.000	1.518	3.797 / 3,80	20,90	5.771	130 / 47 / 70	93 / 26 / 65		
1960	116.332	1.628	4.205 / 3,88 / 3,35	29,43	6.721	203 / 86 / 109	99 / 54 / 39		
1961	109.433	1.676	4.155 / 3,91 / 3,36	29,51	6.952	213 / 91 / 108	97 / 58 / 31		
1962	103.972	1.751	4.200 / 3,92 / 3,32	29,34	7.283	225 / 92 / 109	102 / 63 / 32		
1963	100.871	1.750	4.095 / 3,91 / 3,34	33,01	7.020	215 / 97 / 118	95 / 68 / 41		

1) Productie / consumptie / export

1962			
1962-01-10	LC	PZ. v Dam: ‘Zuivel, in ... greep landbouwpolitiek, moet zich losmaken’	
1962-01-26	PZC	PZ. Financiële afwikkeling melkprijsjaar 1960 / 1961 – kosten 310 mln.	
1962-02-10	ZD	Export en binnenland kunnen kaasproductie niet geheel opnemen	
1962-03-09	ZZNB	Melkproductie in Nederland stijgt „onrustbarend”	
1962-03-29	PZC	Nederland heeft voorraad van 10.000 ton boter	
1962-04-03	LC	A. Vondeling: Geen ernstige tekortkoming in structuur van zuivelverwerking	
1962-10-04	ZZNB	Weer verkoop van koelhuisboter – 27.493 ton opgeslagen	
1962-10-06	PZC	Nieuw systeem melkprijsgarantie – aanpassing aan toekomstig EEG-systeem	
1962-10-19	ZZNB	Kamervragen over – toekomstige – EEG-6 plannen	
1962-11-06	PZC	Melkprijs voor 1963, Garantieprijs/verrekenprijs gem. 27,0 ct. bij 3,7 % vet.	
1962-11-08	ZZNB	KLTB.: ‘Tal van E.E.G.-landen houden zich niet aan de bepalingen’	
1962-11-23	PZC	S. v.d. Ploeg A.NAB: ‘Tegen feestdagen „keukenboter” brengen’	
1962-12-07	PZC	Geen goedkopere koelhuisboter – 22.000 ton in koelcel	
1962-12-29	HN	Melkaanvoer „De Vrijheid” Holten overschreed de 16 miljoen	

1962

Leeuwarder Courant. 1962-01-10

Voorzitter zuivelschap:

Zuivel, in verstikkende greep landbouwpolitiek, moet zich losmaken

De zuivel moet zich los maken uit de langzamerhand verstikkende omarming door de landbouwpolitiek, een omarming, die nadelig is, niet alleen voor de industrie maar ook voor de veehouderij. Met enige schroom sprak vanmorgen in de openbare vergadering van het *produkschap* voor zuivel in Den Haag, de voorzitter, ir. B. van Dam, deze woorden.

Het is een algemeen belang, dat het Nederlandse publiek ervan wordt doordrongen dat de zuivelindustrie niet verliesgevend is - integendeel - doch dat in een hoog geïndustrialiseerd westers land het melkveehoudersbedrijf niet lonend kan worden uitgeoefend op de wijze waarop en onder de omstandigheden waaronder dit nu in het algemeen nog gebeurt. Als men neemt, dat de grote toeslagen op de melk een probleem zijn dan moet men **dit probleem aan de kant van de veehouderij** aanpakken en niet, zoals nu geschiedt, aan de kant van zuivelindustrie en -handel.

In zijn nieuwjaarstoespraak had ir. Van Dam eerst geconstateerd, dat de zuivelindustrie niet die waardering krijgt, die een bedrijfstak met een bijdrage van twee miljard gulden aan het nationaal inkomen, verdient. Het Nederlandse publiek meent, dat de ondersteuning, die de Nederlandse melkveehouderij van de regering ontvangt, in feite een ondersteuning is aan de Nederlandse zuivelindustrie en dat is beslist, onjuist. Het is onjuist de zuivelindustrie in gebreke te stellen als deze voor melk nauwelijks twintig cent kan betalen, doordat de opbrengst van de produkten, die uit deze melk gemaakt worden, niet meer toelaat.

Ir. Van Dam meende, dat het garantieprijsstelsel, waarbij de overheid het verschil tussen gemiddelde kostprijs en de marktwaarde van de melk bijpast ten onrechte tot een onderwaardering van de zuivelindustrie heeft geleid. Het is betreurenswaardig, maar ernstiger is nog, dat de overheid zelf in het slop der verwarring is geraakt. Uit de beslissingen van het departement blijkt, dat landbouwpolitiek I en zuivelbeleid worden vereenzelvigd zulks ten koste van een reëel en gezond zuivelbeleid en waarschijnlijk ook van een reële en gezonde landbouwpolitiek.

Inleveringssysteem en verrekenprijs, oorspronkelijk de hoekstenen voor een economisch verantwoord zuivelbeleid, zijn geleidelijk gedenatureerd tot de zuivelsektor steeds meer in zijn bewegingen belemmerende instrumenten om de budgettaire consequenties van de landbouwpolitiek te limiteren. De weg, die de overheid heeft ingeslagen is onjuist en gevaarlijk, omdat

de vrijheid tot toekomstige expansie ontbreekt, hetgeen voor het tot waarde brengen van de melk in de toekomst ernstig nadelig kan zijn.

Als toekomstverwachting sprak ir. Van Dam uit, dat er in de komende tijd vooral ook in de andere Westeuropese landen steeds meer melk zal worden geproduceerd. In Nederland is in 1966 een melkproduktie te verwachten van 7,8 miljoen ton (in 1960 bijna 7 miljoen ton) met een vetgehalte van 3,9 procent. De afzetmogelijkheden zijn niet florissant. Voor 1966 valt te verwachten, dat Nederland een aanzienlijk groter kwantum zuivelprodukten over de grenzen moet wegwerken dan nu het geval is.

De EEG-landen bieden daartoe geen grote mogelijkheden, terwijl Engeland ook al met beperkende maatregelen begint. In de onderontwikkelde gebieden zijn de afzetmogelijkheden nog zeer beperkt en het valt niet te verwachten, dat daarin spoedig verbetering komt. Ook moet men rekening houden met onaangename verrassingen van achter het IJzeren Gordijn.

In West-Europa is al Russische boter verkocht en onze kondensexporteurs ondervinden nu en dan al concurrentie op Aziatische en Afrikaanse markten van Chinese of Tsjechische zijde.

Misplaatst

Ir. Van Dam wilde ernstig waarschuwen tegen de lichtvaardige wijze, waarop de laatste tijd geoordeeld wordt over mogelijkheden voor prijsverhogingen op de binnenlandse markt. Het „advies” van het *Landbouwschap* over de ingewikkelde zaak van een productieheffing op kaas was misplaatst en onverantwoord, het berust immers niet op een gedegen kennis van de materie. Het Landbouwschap heeft zelf moeilijke problemen genoeg op te lossen en het produktschap is geen koekoek die zijn ei in een andermans nest uitgebreed wil zien.

In de onderontwikkelde gebieden zag ir. Van Dam nog wel mogelijkheden om overschotmelk af te zetten. De Nederlandse overschotten kunnen elders een schrijnende nood lenigen. De regering zou jaarlijks een zekere hoeveelheid melk kunnen kopen, deze laten verwerken en de bereide produkten in te passen in de hulpprogramma's. Ook de vestiging van Nederlandse zuivelindustrieën in de achtergebleven gebieden moet mogelijk worden gemaakt.

De melkproduktie bereikte in 1961 een omvang van bijna zeven miljard kg., hiervan werd 6.150.000 ton aan de zuivelindustrie geleverd. 1.7 procent meer dan in 1960, zo deelde ir. Van Dam voorts mee. Er werd 203.000 ton fabriekskaas geproduceerd en 9.000 ton Cheddar. De boerenkaasproduktie steeg voor het eerst sedert jaren, namelijk van 9.000 ton tot 10.000 ton. De kaasexport wordt geraamd op rond 108.000 ton, wat 1000 ton minder is dan in 1960. De export van de traditionele kaassoorten liep terug met ongeveer 5.000 ton. West-Duitsland nam 4.000 ton meer af.

Juichen om record?

De produktie van gekondenseerde melk (inklusief koffiemelk) bereikte een omvang van 400.000 ton, hetgeen een nieuw record betekent. Voor gejuich is weinig reden, zo meende ir. Van Dam, de stijgende lijn in de kondensproduktie vertoont thans een afvlakking. De toename van de produktie is vrijwel geheel in het binnenland verkocht. De aanbeveling aan de bevolking om een voedselvoorraadje aan te leggen is ongetwijfeld de laatste maanden van invloed geweest op de afzet van kondens in het binnenland.

De produktie van melkpoeder daalde met 6.000 ton tot 102.000 ton, waarbij een verschuiving optrad van vol naar mager poeder. Hoewel er 25.000 ton poeder bij de overheid moest worden ingeleverd, was er toch nog een aanzienlijke invoer van poeder uit het buitenland ten behoeve van de kunstmelkvoederindustrie. Het axioma dat een melkpoeder verwerkende industrie voor

haar export het melkpoeder tegen wereldmarktprijs moet krijgen is feitelijk een onverteerbaar iets voor een zuivelbeleid, dat zich richt op een zo goed mogelijk tot waarde brengen van de melk.

In 1961 werd 96.500 ton boter geproduceerd, 3.000 ton minder dan in 1960. Ondanks een prijsstijging is het toegenomen binnenlandse verbruik voor een deel behouden gebleven. Gemiddeld werd wekelijks een 1.100 ton in het binnenland afgezet. De afzet van consumptie-melk, vertoonde het afgelopen jaar opnieuw, zij het een geringe achteruitgang. Misschien kan de voorzichtige conclusie worden getrokken, dat de achteruitgang in de afzet tot staan is gekomen.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1962-01-26

Produktschap voor Zuivel

Financiële afwikkeling melkprijsjaar 1960 / 1961

Ruim 310 miljoen gulden uit de schatkist

(Van onze Haagse redactie)

in de woensdag gehouden vergadering van het produktschap voor zuivel heeft de financiële afwikkeling van het melkprijsjaar 1960-1961 plaats gehad. Volgens een in een nota van het dagelijks bestuur opgenomen berekening bedraagt de uiteindelijke netto-opbrengst van de melk f22,418 per 100 kg melk met 3,7 procent vet.

Daar de door de minister vastgestelde garantieprijs f28,50 per 100 kg melk met 3,7 procent vet bedraagt en het verschil dus f6,082 groot is, kan het totaal bedrag hetwelk met de garantie is gemoeid, worden gesteld – op 5,1 miljard kg melk (de hoeveelheid waarvoor de garantie geldt) à f6,082 per 100 kg dat is f 310.182.000.

Voor de helft omgeslagen over de 6.215.4338.669 kg melk, die van de Veehouders is ontvangen, en voor de helft over de bijbehorende 236.226.082 kg - vet, komt de melkprijstoeslag neer op: f2,52 per 100 kg melk plus f 0,65 per kg. vet. Daar bij wijze van voorschot reeds is uitbetaald: f2, per 100 kg, melk plus f 0,53 per kg. vet., zou uit het landbouwegalisatiefonds nog een uitkering resulteren van f0,52 per 100 kg melk plus f0,12 per kg vet.

Wat de uitkering uit het zuivelfonds betreft, geldt het volgende: het saldo van dit fonds bedraagt f160.069.000. Voor de helft omgeslagen over de 6.215.438.669 kg melk en voor de helft over de bijbehorende 236.226.082 kg vet komt dit neer op een uitkering van: f1,32 per 100 kg melk plus f0,33 per kg vet.

Aangezien in de loop van het, melkprijsjaar 1960-1961 reeds een voorschot-uitkering op het saldo van 't zuivelfonds is verleend van f1,25 per 100 kg melk plus f0,31 per kg vet, wordt aan de contribuanten een slot-uitkering gedaan van: f0,07 per 100 kg melk plus f0,02 per kg vet.

In de nota van het dagelijks bestuur wordt opgemerkt, dat het uit praktisch oogpunt aan te bevelen is, de uitkering, uit het zuivelfonds en de uitkering uit het landbouw-egalisatiefonds tegelijkertijd te doen geschieden.

Export en binnenland kunnen kaasproductie niet geheel opnemen¹

LEEWARDEN, De stemming op de *Leeuwarder zuivelbeurs* was ook vandaag kalm al was er iets meer handel dan de laatste weken het geval was. De notering liep op tot f 1.94 voor de volvette kaas. In feite betekent dit echter dat zij negen cent lager noteerde dan vorige week.

Toen werd immers nog gehandeld tegen f 1.93. Het geldt hier tweewekse kaas, die nog gefabriceerd was voor 27 januari, de datum waarop de minister een heffing van tien cent op nieuw geproduceerde kaas legde. Voor baby Edammers en lunchkaas was de druk der heffing vorige week al ingegaan, daar deze soorten als negendaagse kaas op de markt komen.

Vandaag zijn ook de inleveringsprijzen bekend geworden, waartegen de regering kaas van de fabrikanten overneemt. Deze prijs is f 2.18 per kilo voor achtweekse kaas, hetgeen overeenkomt met f 1.95 voor tweewekse. Bewaarloon, pakhuishuur enz. brengen na acht weken die prijs op f 2.18. De verwachting in Leeuwarden was vandaag, dat de noteringen nu niet meer beneden de vandaag vastgestelde zullen zakken, aangezien de fabrieken dan voor hetzelfde aan het V.I.B. kunnen leveren. Dat zal niet gebeuren, want de export en het binnenland zijn niet bij machte de kaasproductie geheel op te nemen. De regering zal dus veel moeten overnemen en wij hoorden enkele fabrikanten al opmerken: er gaat te weinig kaas weg. De regering krijgt alles op haar dak en kan alvast wel pakhuizen gaan huren.

Met de boter blijft het miseren. Er zitten nog miljoenen kilo's in de koelhuizen, waar momenteel minder uitgeslagen wordt dan er aan onverkoopbare boter binnenkomt. Er worden maatregelen overwogen om de koelhuisvoorraden sneller te doen slinken. Het schijnt nu in het voornemen te liggen om naast koelhuisboter nog goedkopere keukenboter beschikbaar te stellen. Dit is voor export ongeschikte koelhuisboter z.g. zoete boter. Men raakt de kluts kwijt in alle te verkrijgen soorten, maar feit is, dat de regering op deze keukenboter veel geld zal moeten toelagen. De boter immers wordt voor f 3.40 van de fabrikanten overgenomen, in de koelhuizen gezet en aanstonds voor twee gulden aan de handel terugverkocht, die ze dan als keukenboter beneden de prijs van koelhuisboter mag verkopen.

Zierikzeesche Nieuwsbode 1962-03-09

C.M.M.C. Bruinisse

Melkproductie in Nederland stijgt „onrustbarend”

Verbetering veekwaliteit mede oorzaak

BRUINISSE. Op de deze week gehouden vergadering van de C.M.M.C. afdeling, heeft de voorzitter van de organisatie op Schouwen-Duiveland, de heer D. Eveleens - gelijk gemeld - belangrijke cijfers medegedeeld over het melkveebestand op het eiland.

¹ Als voorbeeld geplaatst, verder zal er in deze MAP weinig aan kaasafzetproblemen worden besteed! (ZHN.)

De rijksveeteeltconsulent voor Schouwen-Duiveland, de heer Lantinga, was verhinderd op deze vergadering aanwezig te zijn wegens een ongesteldheid.

Na het verslag van de voorzitter volgde een referaat van de heer Zee, die evenals de heer Eveleens die regionaal de stijging van het aantal melkkoeien had gesignaleerd, mededeelde dat ook landelijk de melkproduktie onrustbarend stijgt, niet alleen dat meer melkkoeien worden gehouden, maar ook door verbetering van de kwaliteit van het rundvee. De produktie van 5,1 miljoen kg. van het jaar november 1958 t/m. oktober 1959 is gestegen tot 6,2 miljoen kg., dus een toeneming van 1,1 miljoen kg.

Van deze melk wordt aan drinkmelk en zuivelprodukten 55 pct. afgezet in het binnenland, dus moet 45 pct. worden geplaatst in het buitenland. Dit lukt alleen door ver onder de kostprijs te exporteren. De exportprijs was vorig jaar plm. 19 cent per kg., de kostprijs voor de boer 28½ cent per kg. van 3,7 pct. vet. De consumptiemelkheffing, zijnde 13 cent per liter, komt in het Zuivelfonds.

De boter

Er is voor boter een bodem in de markt van f 3,75 per kg., waarvoor aan het V.I.B. (Inkoopbureau) kan worden geleverd, maar de voorraad is ondanks de lage inleveringsprijs 12 miljoen kg. De consument profiteert hiervan omdat een deel van deze boter in schaarse tijden op de markt komt als koelhuisboter. De kostprijs van de boter is f 5,86 per kg. en de boter zou voor de consument f 6,50 per kg. moeten kosten als normaal kon worden geleverd, zonder steun, toeslagen of bijslagen.

Een en ander kost de regering ruim drie miljoen gulden, terwijl de berekening van de garantiëprijs, juist omdat meer melk wordt geleverd dan waarvoor garantie wordt gegeven, zodanig is, dat de gegarandeerde 28,1 cent niet wordt gehaald.

Of de E.E.G. verbetering zal kunnen brengen dient te worden afgewacht. Wij hebben in elk geval de beste koeien, al kan Denemarken misschien nog iets goedkoper produceren dan Nederland. Denemarken is nog niet in de E.E.G. opgenomen, in Nederland zit de pluimveehouderij al aan de grond, terwijl de teelt van tomaten en druiven verloren zal gaan, omdat Italië en zuid Duitsland veel goedkoper deze vruchten kan produceren, misschien dat de melk dan juist naar die landen zal kunnen gaan en voor de melkveehouderij het nodige soelaas kan brengen. [.....]

Nederland heeft voorraad van 10.000 ton boter

Bij de ingang van het zuiveljaar 1962 op 1 april zal er in Nederland een voorraad van negen- à tienduizend ton boter zijn. Dat is nog nooit vertoond. Dit werd gistermorgen met verontwaardiging geconstateerd door de heer S. van der Ploeg, die in Utrecht het voorzitterschap van de vakgroep zuivelbewerkers van de algemene *Nederlandse Agrarische Bedrijfsbond* heeft aanvaard.

„Bij deze rare politiek van de regering zijn we in een misselijke situatie geraakt”, aldus de heer Van der Ploeg, die meent, dat de Nederlanders deze voorraad boter „van hun eigen geld” weg hadden kunnen eten voor 75 cent per pakje, terwijl er nu geruchten gaan dat de boter op de een of andere manier in het veevoeder zal worden verwerkt.

In een gesprek dát eergisteren met de minister van landbouw over deze zaak is gevoerd, vond men geen oplossing voor het boterprobleem. Volgens de heer Van der Ploeg zijn er rigoureuze maatregelen nodig die durf en doorzettingsvermogen van de regering vragen. Hij herinnerde er aan, dat de koelhuisboter wel voor 65 cent per pakje op de binnenlandse markt is gebracht.

Zeeuwsch Dagblad, 28/03/1962;

Goedkopere boter is mogelijk

Eigen nieuwsdienst

UTRECHT. — De voorraad van negen à tienduizend ton boter, die op het ogenblik in koelhuizen is opgeslagen kunnen de Nederlanders „voor 75 cent per pakje weg eten” zei de heer S. van der Ploeg, voorzitter van de vakgroep zuivelbewerkers van de Algemene Nederlandse Agrarische Bedrijfsbond.

In een gesprek met de minister van landbouw, mr. Marijnen, is geen oplossing gevonden voor het boterprobleem. Volgens de heer Van der Ploeg, die eraan herinnerde dat vier jaar geleden de koelhuisboter voor 65 cent per pakje op de markt is gebracht, zijn rigoureuze maatregelen van de regering noodzakelijk.

Leeuwarder Courant, 1962-04-03

Studiekommissie Vondeling rapporteert:

Geen ernstige tekortkoming in structuur van zuivelverwerking

„Van werkelijk grote tekortkomingen in de structuur van de verwerking en de afzet van melk en zuivel is geen sprake”. Tot deze conclusie komt de in mei 1960 ingestelde „kommissie zuivelproblematiek”, waarvan prof. dr. A. Vondeling voorzitter is. De minister van landbouw heeft van het rapport kennis genomen, maar zich nog geen oordeel gevormd over de inhoud. Minister Marijnen heeft het rapport om advies voorgelegd aan de besturen van het *Landbouwschap* en van het *Produktschap voor Zuivel*.

Het onderzoek, heeft volgens de commissie weinig nieuws opgeleverd. Op verschillende gebieden zijn nieuwe ontwikkelingen gaande, waarvan een groot deel de instemming van de commissie verwierf, zodat naar haar mening volstaan kan worden met de opmerking, dat versnelling van de ontwikkeling wenselijk is

Zowel bij het onderzoeken van het aspect der verwerking als van de afzet heeft de commissie het nuttig geacht de in Nederland bestaande situatie te bezien tegen de achtergrond van de ontwikkeling van de versterking en de organisatie van de afzet in **Nieuw-Zeeland** en **Dene-**

marken, welke beide landen in belangrijke mate zuivelprodukten exporteren. Als gevolg van belangrijke verschillen in produktie-omstandigheden en afzetstructuur is het trekken van een vergelijking niet altijd mogelijk gebleken, niettemin meent de commissie, dat de structuur en het aanpassingsvermogen van ons melkverwerkende apparaat een vergelijking met die van andere exportlanden (met name Denemarken en Nieuw-Zeeland) zeer goed kan doorstaan. Ook bleek de gemiddelde omvang van de fabrieken in Nederland vergelijkbaar te zijn met die in Nieuw-Zeeland en veel groter dan die in Denemarken.

Om te kunnen beoordelen of een of ander systeem van centrale export - zoals dat in Nieuw-Zeeland voor boter en kaas en in Denemarken voor boter bestaat - ook voor Nederland wenselijk is, ontbrak het de commissie aan voldoende gegevens. Het was hierom niet mogelijk om na te gaan of de onderlinge concurrentie van Nederlandse exporteurs tot benadeling van de opbrengst heeft geleid, en om te beoordelen of bij een andere structuur van de afzet een hogere opbrengst zou kunnen worden bereikt. De ter beschikking staande gegevens leidden tot de conclusie, dat thans niet moet worden overgegaan tot centralisatie van de export door middel van diepingrijpende overheidsmaatregelen. De commissie beveelt het bedrijfsleven aan de samenwerking bij de afzet op vrijwillige basis te versnellen.

Concentratie

De commissie is van mening, dat er in Nederland mogelijkheden liggen om door middel van concentratie van de melkverwerking en een daarmee gepaard gaande specialisatie, te komen tot een hogere netto-opbrengst van de melk. Hetzelfde geldt voor samenwerking tussen bestaande verwerkingsapparaten en een daaruit voortvloeiende mogelijkheid tot specialisatie.

Wat betreft de productie-voorschriften en regelingen op het gebied van de exportcontrole - waarvan de commissie overigens het belang onderschrijft - acht zij het wenselijk, dat vooral ten aanzien van de verpakkingseisen de verantwoordelijkheid meer bij de exporteur komt te liggen, indien duidelijk sprake is van een merkartikel.

Over de vestigingseisen voor de kleinhandel zegt de commissie, dat naast het verbod tot verkopen van verpakte gepasteuriseerde melk in levensmiddelenbedrijven, ook het verbod tot het verkopen van verpakte consumptiemelkproducten moet worden opgeheven. Voorts vindt de commissie het gewenst de omzetbelasting op melk- en zuivelprodukten af te schaffen.

Aanbevelingen

Ten aanzien van het marktbeleid komt ze tot de volgende aanbevelingen: een verbetering van de presentatie van het product boter, door betere verpakking, koeling enz. zou op korte termijn moeten worden bereikt. Het aantal merken, dat voor boter wordt gebruikt zou op den duur sterk moeten worden beperkt. Hiervoor is een verdere concentratie van de afzet noodzakelijk. Dit geldt ten dele ook voor de kaas, wil men de ontwikkeling in de richting van het merkartikel zo snel mogelijk laten verlopen.

De commissie is van oordeel, dat er voor het product consumptie-ijs op de binnenlandse markt nog belangrijke mogelijkheden voor de zuivelindustrie liggen, waaraan tot dusverre te weinig aandacht is geschonken.

Prijsbeleid

Over het op de binnenlandse markten te voeren prijsbeleid is de commissie niet tot een duidelijke uitspraak kunnen komen. Door de beslissing van de centrale overheid voor de productieheffing op kaas is de beleidslijn voor dit product in wezen reeds uitgezet, aldus de commissie.

Voor wat de boter betreft is de commissie van mening, dat wegens onderlinge tegenstrijdigheid van de voor het prijsbeleid van belang zijn bij de factoren, het aangeven van een bepaalde richting niet mogelijk is. Dit beleid zal in grote mate van de marktomstandigheden op het moment van beslissen afhangen. De uitkomsten van het internationale overleg zullen in hoge mate mede bepalend zijn.

De commissie is van mening, dat het in de toekomst te voeren exportbeleid baat zal kunnen vinden bij een betere verkenning van de exportmarkten. In het algemeen acht de commissie het wenselijk, dat tegenover centrale import centrale export wordt gesteld. Zolang merken-afzet met daarop afgestemde reclame geen algemene toepassing vindt acht de commissie het van belang, dat de gemeenschappelijke reclame zich kan richten op de oorsprong van het Nederlandse product, dat als zodanig herkenbaar moet zijn.

In koelcellen zal 30.000 ton liggen en geen 'pond'.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1962-10-04

De koelhuisboter

DEN HAAG, 1-10. - De afzet van boter geeft zowel voor binnenlands gebruik als voor export in 1962 een enigszins gunstiger beeld te zien dan in het voorafgaande jaar en er wordt niet overwogen koelhuisboter in veevoeder te verwerken.

In de laatste jaren is een beleid gevoerd waarbij een zo stabiel mogelijk prijsverloop van boter op de binnenlandse markt is nagestreefd. Dit beleid heeft bevredigende resultaten opgeleverd. Zo heeft de minister van Landbouw en Visserij, mr. V. G. M. Marijnen, meegedeeld in antwoord op schriftelijke vragen van het Tweede Kamer-lid de heer Egas (P.v.d.A.).

De voorraad koelhuisboter bij het *in- en verkoopbureau van de voedselvoorziening* bedroeg op 27 september 27.493 ton. Verder is aan het bureau aangeboden doch niet overgenomen 1.879 ton.

De minister heeft inmiddels besloten met ingang van 1 oktober j.l. de koelhuisboter uit de voorraden van het bureau beschikbaar te stellen tegen de prijs van f 2,90 per kg. Deze prijs komt overeen met die, welke het *Produktschap voor Zuivel* heeft geadviseerd.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1962-10-06

Nieuw systeem melkprijsgarantie

Naar het A.N.P. verneemt is de minister van landbouw en visserij voornemens voor het in november aanstaande beginnende melkprijsjaar 1962-1963 enige verandering te brengen in het systeem van de melkprijsgarantie.

Op het ogenblik geldt de garantie in ons land voor een hoeveelheid melk (5,1 miljard kg) die kleiner is dan de werkelijke jaarproductie. Wat de boeren op de garantieprijs over deze hoeveelheid tekort zijn gekomen, wordt hun uit het Landbouw-Egalisatie-Fonds uitbetaald.

In de op stapel staande E.E.G.-zuivelregeling zal waarschijnlijk een door middel van marktmaatregelen te realiseren richtprijs voor alle geproduceerde melk worden opgenomen. De minister wil nu, door verandering van het nationale systeem, alvast in de richting van het toekomstige E.E.G.-systeem werken. Met het *Landbouwschap*, dat hij reeds van zijn voornemen op de hoogte heeft gesteld, zal de minister hierover nog overleg plegen. Het ligt verder in zijn bedoeling ter zake een nota te doen verschijnen.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1962-10-19

Kamervragen over – toekomstige – EEG-6 plannen

DEN HAAG, 18-10. Van de vijftig vragen die bij de vaste commissie voor financiën van de Tweede Kamer zijn gerezen naar aanleiding van de miljoenennota, zijn er nogal wat die het vraagstuk van de belastingen aanroeren. [.....]

Vraag over E.E.G.-heffingsstelsel

Er is door de commissie ook een vraag gesteld over het effect van de invoering van het E.E.G.-heffingsstelsel, waardoor, zoals door de regering is meegedeeld, het nadelig saldo van het landbouw-egalisatiefonds kleiner is geworden.

Vele leden zouden voor het vormen van hun oordeel gaarne een zo nauwkeurig mogelijk inzicht krijgen in de financiële gevolgen van dit heffingsstelsel. Is het juist, dat de ontwerp-begroting voor 1963 ten gevolge hiervan een circa 100 miljoen gulden gunstiger beeld vertoont?

Welk prijsverhogend effect treedt als gevolg van deze heffingen op en bij welke groepen van artikelen is dit het geval? Zou het geen aanbeveling verdienen dit prijsverhogend effect zoveel mogelijk te compenseren voor de sociaal zwakke groepen, bijvoorbeeld door de lastenverlichting, welke de schatkist hierdoor verkrijgt, te bestemmen voor een bijdrage aan de A.O.W.....

Per 12 november 1 cent

Prijs melkprodukten gaat 1,5 cent omhoog

Thans richtprijs voor alle melk

In een geheel nieuwe opzet van het garantiebeleid voor de landbouw in de melk- en zuivelsector, heeft de regering voor het zogenaamde melkprijsjaar van november 1962 – november 1963 een richtprijs voor alle melk vastgesteld in plaats van - zoals tot dusver - een garantieprijs voor een beperkte hoeveelheid.

Deze richtprijs voor alle door de melkveehouders geleverde melk bedraagt *f* 27,- per 100 kg melk met 3,7 procent vet en ligt *f* 1,- per 100 kg hoger dan de gemiddelde opbrengstprijs van *f* 26, per 100 kg, die de veehouder in de praktijk ontvangt onder de tot nu toe geldende regeling met een garantieprijs van *f* 28,10 voor 5,1 miljard kg melk.

De verrekenprijs voor de melk, die wordt bestemd voor de bereiding van consumptiemelk en aanverwante melkprodukten, is vastgesteld op *f* 30,65 per 100 kg met 3,7 procent vet, uit welke prijs en welk vetgehalte de melkprijs voor de consument wordt afgeleid. Deze verrekenprijs die rechtstreeks invloed heeft op de zogenaamde straatprijs, is *f* 1,25 per 100 kg hoger dan de oude verrekenprijs van *f* 29,40.

Anderhalve cent

Deze hogere verrekenprijs komt met ingang van 12 november 1962 tot uitdrukking in een prijsverhoging van de drinkmelk en de consumptiemelkartikelen (pap, vla en dergelijke) met één cent per liter. De verhoging zal in de tweede helft van het melkprijsjaar door een verhoging met een halve cent worden gevolgd.

De nieuwe opzet van het melkprijsbeleid sluit aan bij de opzet, die de Europese commissie van de *Europese Economische Gemeenschap* in haar ontwerp-zuivelverordening heeft voorgesteld.

Hoewel deze verordening nog onderwerp van behandeling uitmaakt in de raad van ministers der E.E.G., is inmiddels wel gebleken, dat er tegen de door de commissie ontworpen beleidsopzet in algemene zin geen overwegende bezwaren der lid-staten bestaan. Het nieuwe garantiesysteem gaat uit van een richtprijs voor alle melk, die het karakter draagt van een na te streven gemiddelde producentenprijs af-boerderij.

Deze richtprijs wordt nagestreefd met de volgende middelen:

- De verrekenprijs voor de bereiding van consumptiemelk en aanverwante produkten.
- Een op de hoogste opbrengst gerichtmarktordenend beleid voor de tot zuivelprodukten verwerkte industriemelk.
- Een van te voren vast te stellen toeslag per 100 kg industrieel verwerkte melk, die in het tot nu toe geldende garantiesysteem pas achteraf werd bepaald.

Donkere wolken boven veehoudersbedrijven

Tal van E.E.G.-landen houden zich niet aan de bepalingen

HAARLEM, 8-11. „Gaarne spreek ik de hoop uit dat de donkere wolken boven de veehoudersbedrijven weer mogen wegtrekken en wij niet genoodzaakt zijn het vertrouwen in de minister van Landbouw voor een redelijke behandeling van de agrarische werkers op te zeggen”, aldus merkte de voorzitter van de vakgroep veehouders van de katholieke land- en tuinbouwbond, de heer M. P. van der Weijden, op in de te Haarlem gehouden vergadering van de vakgroep.

Hij kwam bij het geven van een overzicht van de gang van zaken in het bedrijf tot de conclusie, dat de veehouders en de houders van gemengde bedrijven met kippen en varkens van een „koude kermis” zijn thuis gekomen.

Men kwam in tijdnood door de late uitgang van het vee naar de weide, het weer was slecht en daardoor kwamen de groeiomstandigheden in het gedrang en een en ander had tot gevolg een daling van de vee- en varkensprijzen, kippen, eieren en slachtpluimvee. Daarbij dient volgens de voorzitter ook gevoegd te worden het feit, dat de belofte over een verbetering door de Euromarkt niet waar gemaakt kon worden.

Hij deelde mee dat het inkomen van de veehouders sinds 1958-1959 gedaald is van f 9.760,- tot f 6.710,- en de gemengde bedrijven tot f 4.250,-. Dit is geschied in een land waar ieder het de laatste jaren had over verdeling van de welvaart, aldus de heer Van der Weijden.

Prijsinstorting

Volgens de voorzitter kan men zich niet aan de indruk ontkomen dat tal van E.E.G.-landen zich niet aan de bepalingen houden, daarentegen is Nederland zo fatsoenlijk dat wel te doen met de gevolgen van prijsinstorting in ons land.

De boer vindt zo langzamerhand geen gehoor meer, waar dat nodig is en het lijkt dat alle andere maatschappelijke groeperingen hun problemen op de rug van de boeren laten oplossen, zei spr., die vervolgde, dat dit verwijt met name de overheid betreft, waar men de boer is gaan zien als een wandelend klachtenboek, waarin men liever niet te vaak moet bladeren.

Sprekende over de melkprijs zeide de heer Van der Weijden, dat de veehouder met vele problemen worstelt.. De boer wordt een te grote produktie verweten. Wie heeft er om gevraagd, zo vroeg hij. Wat zal men straks doen met de mijn arbeiders als de produkten in E.E.G.-verband ook veel minder nodig zouden zijn wegens de olieprodukten en de miljarden aardgasbel in Slochteren? Krijgen die dan ook het verwijt teveel geproduceerd te hebben. De overheid stelt de melkprijs vast en de boer heeft de laatste jaren de berekende kostprijs nooit ontvangen door de bepaling dat slechts een deel van de melk voor een garantieprijs in aanmerking komt. Dit noemde hij een vreemdsoortige maatregel die in geen enkel E.E.G.-land wordt toegepast.

Tegen feestdagen „keukenboter” brengen zegt ANAB.

De voorzitter van de *Algemene Nederlandse Agrarische Bedrijfsoond*, de heer S. van der Ploeg, heeft op een gisterochtend in Utrecht gehouden vergadering van de vakgroep zuivelbewerkers van de A.N.A.B. kritiek geuit op de stijging van de koelhuisbotervoorraad.

Hij deelde mede, dat deze voorraad momenteel 26.557 ton bedraagt, bijna 10.000 ton meer dan het vorige jaar. In tegenstelling tot 1961 ligt er nu ook nog 8000 ton kaas opgeslagen. De heer Van der Ploeg zei, reeds maanden geleden voor deze gang van zaken te hebben gewaarschuwd. De A.N.A.B., aldus de heer Van der Ploeg, adviseerde destijds, de koelhuisboter voor 75 cent per pakje op de markt te brengen. De regering heeft dit bedrag niet willen overnemen, waardoor de koelhuisboter nog steeds 85 cent kost. Wel heeft de regering, volgens de heer Van der Ploeg, een camouflagemogelijkheid voor de afzet gevonden en is zij bereid 1000 ton boter in de vorm van een gratis pakje voor iedere consument op de markt te brengen.

Dit betekent, naar de mening van de A.N.A.B.-voorzitter, dat de gemiddelde opbrengst van een pakje boter door deze gratis verstrekking toch weer op 75 cent komt. Reeds eerder is door de A.N.A.B. de suggestie gedaan, om vooral tegen de feestdagen te komen met een nieuw produkt, namelijk keukenboter. Ruim 6000 ton van de thans aanwezige voorraad koelhuisboter is minder geschikt, aldus de heer Van der Ploeg en zou als keukenboter voor een prijs van 60 cent per pakje op de markt gebracht kunnen worden.

Geen goedkopere koelhuisboter

(Van onze parlementaire redacteur)

Er bestaat geen aanleiding om de prijs van koelhuisboter voor binnenlands gebruik in prijs te verlagen, hoewel 22 duizend ton ligt opgeslagen en ze goedkoop wordt geëxporteerd, zo heeft de minister van landbouw en visserij, mr. Marijnen, gisteren in de Tweede Kamer meegedeeld

ten antwoord op mondelinge vragen, die hem door mevrouw De RoosOudegeest van de P.v.d.A. waren gesteld.

Niet geheel afwijzend stond hij tegenover het bestemmen van een hoeveelheid koelhuisboter voor bak- en braaddoeleinden. Aangenomen moet worden, dat dit dan boter zal zijn, die al langer bewaard wordt en dat de prijs ervan iets onder die van de andere koelhuisboter zal liggen.

Mevrouw De Roos-Oudegeest informeerde of wegens de grote hoeveelheid opgeslagen koelhuisboter - zij sprak van 28 duizend ton - een actief afzetbeleid noodzakelijk is en of het juist is, dat koelhuisboter wordt geleverd aan Spanje. Italië en andere landen voor een prijs van f 1.85 per kg en aan Rusland zelfs voor f 1.60 per kg.

Minister Marijnen deelde mee, dat de hoeveelheid koelhuisboter op 4 december j.l. 22.000 ton groot was. De aflevering aan een aantal landen geschiedt tegen de prijs van f 1,85. Naar Italië en Spanje en nog enkele andere landen is 2150 ton geleverd. De export naar landen achter het ijzeren gordijn is gering. Voor deze laatste landen wordt de prijs van geval tot geval bekeken.

Holtens Nieuwsblad, 1962-12-29; p. 5/11

Melkaanvoer „De Vrijheid” overschreed de 16 miljoen

Botermakerij wordt stop gezet

De Coöp. Zuivelfabriek „De Vrijheid” hield donderdagmiddag in café „Slatonszicht”.....
[....]

De directeur de heer C. Broersma, deed hierna verschillende bedrijfsmededelingen, waaruit blijkt, dat de aanvoer van melk op 24 december jl. de 16 miljoen k.g. is gepasseerd en dat de hoogste dagontvangst meer dan 62.000 kg bedroeg. Deze aanvoer betekent een toename van 30 % in de afgelopen 10 jr. en zij stelt fabriek en personeel voor hoge eisen.

In welke richting het zuivelbeleid zal gaan is naar de mening van de directeur moeilijk te zeggen, omdat men niet in de toekomst kan zien. De E.E.G. speelt hierbij een voorname rol. Het is te verwachten, dat alles niet langs de natuurlijke lijnen zal verlopen en dat men het in de toekomst ook niet zonder overheidsbemoeiingen zal kunnen stellen.

Men denkt over een gemeenschappelijke richtprijs in de melk, een boterinterventieprijs en over een heffings- en restitutieregeling. Het komende jaar zal de boer te doen krijgen met een richtprijs van 27 ct.

Uitvoerig schetste de heer Broersma hoe deze prijs is samengesteld, mede uit de opbrengst van de consumptiemelk, via *zuivelfonds* en landbouwegalisatiefonds.

[.....]